

ANNA TALENS I MAR GUERRERO. TERRITORIS EN TRÀNSIT / SOLO DUO: ENTRE EL FAR I L'ABISME 18.09.26-28.02.27

Text curatorial. Alicia Ventura

... res no existeix per si sol, només les sensacions traslladades a realitats que convergeixen en pensaments, paisatges, moments. Anna Talens i Mar Guerrero treballen sobre allò abissal, allò inexistent, allò líquid, allò trobat, el record, allò suggerit, allò transformat, allò viatjat, allò viscut, allò somiat i la utopia. Treballen en el territori mar, en tota la seva dimensió i amplitud. Durant els darrers mesos hem conversat sobre aquests termes i hem llegit relats diversos, fins i tot hem vist alguna escena de cinema que ens ha convidat a reflexionar i a treballar sobre aquest element líquid i el territori transitat.

Partim d'un lloc, d'un espai generat per la llum i l'ombra i, després, d'un far, per, a poc a poc, endinsar-nos en allò fosc, allò ocult, l'abisme. Si cercam referències d'aquests vocables trobam moltes citacions literàries, novel·lesques, de llegendes i de contes. Què és el far? La raó, l'esperança, la guia, una llum interior a vegades inútil i desesperada. Què és l'abisme? La mort, el buit, la pèrdua, però també un espai o una font de creació, de coneixement o de revelació.

Diversos autors ens ajuden a desxifrar els molts significats de l'enunciat. Charles Baudelaire, a *Les flors del mal* (1857), presenta artistes com Rembrandt i Goya com a fars que projecten llum sobre la foscor del món. No obstant això, la veritable funció d'aquests fars és revelar l'abisme, ja que la seva llum es mesura i es reflecteix contra l'oceà fosc de l'ànima humana. Així, la llum i l'abisme coexisteixen, i estableixen una àmplia gamma d'estrats i de profunditats essencials en aquesta proposta.

Friedrich Nietzsche, per la seva banda, concep l'abisme com una metàfora de la confrontació amb la veritat i el no-res. I ens adverteix: «Qui lluita amb monstres ha de vigilar de no convertir-se també en monstre. I si mires llargament un abisme, l'abisme també mira dins teu. (...) Cal conservar encara el caos dins un mateix per poder donar a llum una estrella dansaire» (*Més enllà del bé i del mal*, 1886).¹ Nietzsche transforma l'abisme en una font de creació i suggereix que el far, l'estrella, neix del caos, de l'abisme interior. La llum no nega l'abisme, sinó que en sorgeix.

Altres autors reforcen aquesta dualitat: Virginia Woolf escriu el 1927 la novel·la *Al far*. Aquesta obra funciona com a símbol del desig, la memòria i el pas del temps. Representa una meta espiritual i estètica que sempre sembla inassolible, de manera similar a l'horitzó que s'allunya a mesura que ens hi acostam. Mario Benedetti, més endavant, el 1963, al llibre *Inventario Uno*, contràriament, ens parla del far com la persistència de l'amor i de l'esperança enmig de la tempesta i la distància. Aquests conceptes en diàleg defineixen el territori suspès entre ambdós punts.

1. Extracte de *Més enllà del bé i del mal*, de Nietzsche.

Aquestes contrarietats, pensaments i inquietuds persisteixen avui en nombrosos autors i també en les artistes que protagonitzen i desenvolupen aquesta exposició, que constitueix, en si mateixa, un assaig visual profund i transcendent sobre la llum i la foscor. La mar, més que un horitzó líquid, es pot entendre com un territori en si mateix: un espai on la cartografia es dissol i les fronteres no es tracen amb línies fixes, sinó amb corrents, marees i temporalitats. La seva condició de superfície mutable la converteix en una geografia inestable, un terreny que no es trepitja, però que sosté la mobilitat de cossos i memòries.

Pensar la mar com a illa implica invertir la lògica habitual del paisatge. L'illa no apareix només com un fragment envoltat d'aigua, sinó com el negatiu d'aquesta immensitat marina: un punt de quietud que existeix per contrast amb el moviment. En aquesta relació, l'illa es converteix en rastre o en interrupció dins una superfície contínua; la mar, en canvi, esdevé un arxipèlag fluid en què cada illa es presenta com una discontinuïtat que revela la seva pròpia extensió.

La noció de morfologia invertida sorgeix en considerar la mar no com el buit que envolta la terra, sinó com la matèria principal: un cos expansiu que conté i defineix els fragments sòlids que hi suren. En aquesta inversió, allò sòlid es converteix en excepció i allò líquid, en norma. El mapa s'inverteix: el blau deixa de ser fons per convertir-se en estructura, i allò terrestre ja no ocupa el centre, sinó que apareix com una mera interrupció en la vastitud.

En aquesta lectura, la mar es proposa com a territori contemporani, que transcendeix la seva limitació a allò natural per expandir-se cap a les esferes política, històrica i afectiva. Es concep com un espai de trànsit constant, un arxiu viu de la violència colonial i, simultàniament, una superfície oberta per imaginar noves maneres d'habitar.

L'illa, com a imatge condensada d'aquesta inversió de valors, deixa de ser perifèria per transformar-se en un punt de partida, i ens recorda que tota geografia és, en última instància, un gest d'interpretació i de poder.

En realitat, aquesta és una idea profundament arrelada en la història. Per a Ulisses, la mar era molt més que un cos d'aigua; era l'escenari fonamental de la seva existència i un símbol complex que representava simultàniament el camí, la identitat i l'aprenentatge.

Aquesta concepció antiga, que es va invertir al llarg dels segles privilegiant la terra i l'arribada, és rescatada pels artistes contemporanis per tornar a col·locar la mar al centre de la reflexió.

—Vostè estima la mar, capità.

—Sí, l'estimo. La mar ho és tot. Cobreix set dècimes parts del globus terrestre. El seu alè és pur i saludable. És l'immens desert on l'home mai no està sol, perquè sent bategar la vida al seu voltant. La mar és el vehicle d'una existència prodigiosa i sobrenatural. És moviment i amor, és l'infinit fet vida, com va dir un dels seus poetes. (...) La mar és la gran reserva de la natura. El món, per així dir-ho, va començar a la mar, i qui sap si no hi acabarà. (...) Com descriure les impressions que em va deixar aquell passeig sota les aigües? Les paraules no aconsegueixen contar tals meravelles quan fins i tot el pinzell és incapaç de reflectir els efectes particulars de l'aigua. Com reproduir-los amb la ploma? (...)

—Senyor, què és una perla?

—Amic Ned, per al poeta, la perla és una llàgrima de la mar. (...)

—Adeu, sol! Desapareix, astre radiant! Dorm sota aquesta mar lliure i deixa que una nit de sis mesos estengui les seves ombres sobre el meu nou domini.²

Les obres de Mar Guerrero i d'Anna Talens se situen en aquell llindar on la mar es pensa no només com a natura, sinó com a arxiu d'experiències i de ressonàncies. Mar Guerrero treballa amb materials residuals que provenen de l'oceà —plàstics erosionats, fustes a la deriva—, que

2. Extracte de la novel·la *Vint mil llegües de viatge submarí*, de Jules Verne.

recol·lecta i transforma en peces escultòriques. En les seves mans, aquestes restes deixen de ser rebuig per convertir-se en testimonis del trànsit, la contaminació i la resistència. Cada objecte conserva la memòria del seu viatge marí i proposa una estètica en què la bellesa emergeix del que s'ha descartat, i que convida a repensar la nostra relació amb l'entorn. Anna Talens, per la seva banda, aborda l'horitzó com a experiència perceptiva i espiritual. Les seves obres exploren el límit entre allò visible i allò invisible, entre el que s'expandeix i el que s'esvaeix. En la seva pràctica, l'horitzó no és un punt de fuga, sinó una presència mòbil que estructura la mirada i encarna la possibilitat de l'inassolible.

Ambdues artistes habiten el plec entre allò material i allò immaterial, entre allò terrestre i allò abissal. La mar esdevé mirall i llindar: superfície de trànsit i profunditat simbòlica. Davant seu, la mirada no es retreu, sinó que s'expandeix. Aquesta exposició convida a habitar aquesta ambigüitat, a reconèixer en l'insondable de la mar la possibilitat d'imaginar maneres noves d'estar i de mirar el món. L'insondable no és un buit, sinó un accés. S'obre en dues direccions: cap al fons marí, amb el seu silenci dens i la seva penombra infinita, i cap al cosmos, vast i inabastable, travessat per esplumades de llum.

Entre allò terrestre i allò incommensurable, allò íntim i allò còsmic, allò lluminós i allò fosc, s'estén un espai d'ambigüitat on els oposats no s'exclouen, sinó que es complementen. Aquest plec, que submergeix i alhora expandeix, permet que allò desconegut esdevengui un camp d'imaginació i de trànsit. Les obres reunides a l'exposició habiten aquesta tensió: evoquen la profunditat i la lleugeresa, el tancament i l'obertura, el silenci i l'esclafit. La mirada no retrocedeix; s'expandeix, i reconeix en l'abisme la possibilitat de nous llenguatges i sensibilitats.

El sol encara no s'havia alçat. Només uns plecs lleugers, com els d'un drap una mica arrugat, permetien distingir la mar del cel. A poc a poc, a mesura que el cel clarejava, s'anava formant una ratlla fosca a l'horitzó, que separava el cel de la mar, i al drap gris hi apareixien línies gruixades que el ratllaven, i que avançaven l'una darrera l'altra, sota la superfície, cadascuna seguint l'anterior, perseguint-se l'una a l'altra, perpètuament.³

Naveguem en l'espai expositiu i agafem una direcció: podem triar entre sortir de la llum i anar cap a la foscor, o des de la foscor anar cap a la llum. En tot cas, ens rep una gran instal·lació de miralls, *Alba mobile*, d'Anna Talens, que, a manera de far, amb una llum latent, pretén guiar-nos.

Fernando Pessoa, al *Llibre del desassossec* (1982), escriu: «Som com un far que no guia ningú; només m'il·lumín per mirar l'abisme on cauen els meus pensaments»⁴. Aquesta peça ens serveix de guia i de llum, gairebé cinètica, plena de sensacions, que expulsa de si mateixa i ens deixa entreveure una *Falsa sirena*, de Mar Guerrero, treballada amb els materials residuals que provenen de la sobreproducció alimentària, com ara closques d'ostres i de vieires, juntament amb fustes recuperades de l'illa de Mallorca, que generen aquests cossos híbrids i col·loïdals que funcionen com a registres dels materials i de les seves memòries. Aquestes peces se situen en la intersecció entre allò natural i allò artificial, allò mític i allò especulatiu, i exploren noves mitologies de la mar. Uns éssers que somien, ens vigilen i ens assenyalen un lloc i un record.

El treball artesanal és la base de tota la mostra, tant en les peces de Mar com en les d'Anna, antigues tradicions portades al present que recuperen una manera de fer sense presa en què allò manual esdevé partitura, sobre les quals ebenistes, teixidores i treballadors del vidre formen un cor que interpreta aquesta simfonia plena i rica en colors, matisos i textures. Unes peces que, fins i tot, podrien convertir-se en petites joies que, esculpides per les artistes, articulen el discurs

3. Extracte de la novel·la *Les ones*, de Virginia Woolf.

4. Extracte de la novel·la *Llibre del desassossec*, de Fernando Pessoa.

que transita tota la sala. Un anar i venir de gestos manuals que avui en dia s'han fet visibles en l'art contemporani i han enriquit el seu llenguatge divers amb noves formes d'expressió absolutament poètiques. L'*assemblage* doblega les peces i en deixa veure el contingut més primigeni, més pur i desconegut.

La sala no planteja una narrativa tancada, sinó una conversa fluida entre dues maneres d'habitar la matèria i el buit a través d'una superfície translúcida que separa i uneix alhora. L'art es converteix aquí en filtre i en llindar, una membrana sensible que permet mirar més enllà, encara que aquest més enllà no es deixi atrapar. En aquest trànsit entre superfície i profunditat també s'activa la memòria.

No només la memòria personal, que aflora en imatges i emocions en afrontar allò desconegut, sinó una memòria més àmplia, que connecta el cos amb experiències ancestrals: el record de la mar com a origen. A les obres, la matèria guarda empremtes invisibles, rastres d'allò viscut i d'allò somiat. En dialogar-hi, es desperten resonàncies que semblaven adormides. La memòria es converteix així en una altra capa del recorregut, un territori tan incògnit com l'abisme i tan proper com la terra sota els peus.

Què emergeix a les vores de les aigües transparents i ens acaricia les cames? Un catàleg d'organismes, un *Bestiario del océano profundo*, de Mar Guerrero. Inspirats en els hàbitats marins més recòndits i en les restes trobades a la costa mallorquina, aquests organismes en blanc i negre evoquen radiografies de cossos humans i generen un diàleg entre investigació científica, imaginació i ecologia. L'obra ens convida a reflexionar sobre la fragilitat dels entorns marins i sobre l'extensió de la contaminació més enllà del que és visible, i connecta l'oceà i el cosmos en un inventari de formes i éssers que habiten els espais profunds i poc coneguts, però que s'han portat aquí per fer visible allò ocult.

L'acompanya un gran *Amuleto corallium*, elaborat amb desenes de grans de coral de collars antics, que ens recorda la bellesa i la riquesa que podrien tenir els nostres fons marins. Una crida a la conservació i al record del que ja gairebé pot desaparèixer per convertir-se només en un record. Anna Talens viu i treballa entre allò tàctil i allò conceptual, entre allò artesanal i allò existencial. El seu treball indaga en la tensió entre natura i artifici, buit i presència, entre el que és visible i el que és invisible.

Set cossos emergeixen de l'encreuament entre allò orgànic i allò artificial: són els *Ensamblajes fósiles*. Cada escultura neix de l'encontre entre un fragment plàstic trobat a la mar i una petxina modelada en argila, fusionats mitjançant una impressió 3D amb filament d'espirlina. Aquesta alga, cultivada industrialment a gran escala, introdueix una tensió entre el seu origen natural i els processos mecànics que avui permeten reproduir-la i transformar-la en matèria per a nous objectes. L'obra activa una doble dicotomia: la primera, entre aquesta alga, que neix en gavetes, lligada a pràctiques manuals i a cicles vitals, i la que es produeix com a recurs industrial; la segona, entre la reproductibilitat de les formes, pròpia de la impressió 3D, i la transformació dels elements de la natura en *inputs* seriatos. Gràcies a aquest *assemblage*, les peces es fusionen fins que semblen organismes fòssils d'un temps intermedi, relíquies híbrides en què la vida, el rebuig i la tècnica s'entrellacen. Així, Mar construeix un univers flotant de nous éssers desconeguts i, potser, inexistents.

Al centre de la sala, una obra produïda conjuntament per les dues artistes, una mena de taula de treball, una taula arqueològica marina que mostra en els objectes el desgast, l'erosió, el frec de l'aigua, i on s'exhibeixen fragments de petites peces marítimes com a testimonis visibles del trànsit de l'oceà, al mateix temps que evidencia urgències ambientals silenciades de destrucció ecològica, però també de poètica i de resistència: els residus es converteixen en escultures i fotografies que no oculten la ruptura, sinó que l'exposen com a empremta; que no esborren el dany, sinó que el resignifiquen per activar la mirada crítica. Les obres coexisteixen com a pulsacions que s'atreuen i es distancien, com a fragments que construeixen un espai comú sense renunciar a la seva singularitat. Un laboratori que ambdues artistes han compartit, on s'han generat multitud de tresors, records, materials que la mar expulsa, memòries d'objectes perduts i anhelats. Una petita cambra dels tresors que ens recorda activitats de la infantesa compartides

entre famílies i amics, que feien del moment de la recollida d'aquests objectes un instant de sorpresa i d'il·lusió sobre les «joies» trobades i destinades a formar part del nostre petit tresor, conservat dins capses boniques guardades als dormitoris, sovint tancades amb clau. Quelcom íntim i biogràfic, quelcom personal i intransferible.

Més endavant, hem traslladat a la sala del museu un «trosset de platja»; un fragment d'arena que Anna ha tamisat per extreure'n objectes, restes, records i memòria de la mar. A la superfície d'aquesta riba simbòlica hi ha un gran *Collar de sirena*. Una peça que podria haver estat el resultat artesanal d'un grup de dones que, al ritme de músiques suaus i amb la brisa de la mar, fan ofrenes i festes, alliberades dels seus lligams. Al seu costat apareixen alguns objectes híbrids, *assemblages* que representen mites i metàfores, com *La llorona*, *La alegoría de la transitoriedad*, *Territorio mar* o *Oannes nadando en el infinito*, entre d'altres; així com fragments de vidres de llums que viuen adherits a una biga i que ens parlen de la fragilitat dels colors vius que habiten sota l'oceà.

Mar Guerrero instal·la a continuació *Marsopeo*, una obra que al·ludeix tant al moviment oscil·lant dels cetacis com al rebot aerodinàmic dels cotxes de Fórmula 1, amb la qual cosa estableix, així, un vincle entre cossos marins i cossos mecànics. Construïda amb alerons de cotxe, les peces funcionen com a criatures marines entre allò orgànic i allò artificial. L'obra evoca la sobreproducció humana i com aquesta sobreproducció modela els elements de la natura, que es converteixen en mecanismes a mig camí entre allò humà i allò animal, que saturen els nostres paisatges i, en molts de casos, les ribes i les costes, i que conviuen en l'ésser humà des de lògiques diverses. En paraules de Mar Guerrero: «Dialoga amb la hidrodinàmica dels cetacis, dissenyats per a la fluïdesa, envers la rigidesa dels materials humans».

A les vores de la mar, i també molt a prop, hi havia, no fa gaire, arenes en moviment que, en depositar-se, formaven unes dunes molt belles; una protecció que la mar i la riba construïen, un mur difícilment franquejable i que les protegia dels danys. Avui en dia en queden poques a la nostra Mediterrània, però Anna Talens ens convida a no oblidar-les amb la peça *Estratigrafia de una duna*, realitzada artesanalment amb tires de teles que van formant un horitzó entre epidermis i terra. Aquestes teles, al mateix temps, revelen que el que és aparentment estable està en transformació constant. Treballa amb la idea d'acumulació de capes, sedimentació i temps geològic. Anna pensa la matèria com a fragments de memòria, com un arxiu que no és humà, sinó natural. Una duna que registra l'epidermis del temps, un temps que en alguns moments i en alguns llocs s'esgota, una reflexió sobre com ens situam en el món, especialment en un present marcat per crisis mediambientals, desplaçaments i canvis accelerats.

Al costat d'aquesta peça, *Acariciar un campo peligroso. Azul marino* d'Anna Talens, una obra que convida al tacte i en la qual la bravesa de la mar s'explica amb centenars d'agulles, mentre que la seda fosca ens parla de superfície, d'un lloc aparentment monocrom on penetrar i ballar amb el cos, però amb la cura que requereix una mar embravida que ens pot arrossegat cap a allò abissal.

... la senyora Ramsay no va poder evitar exclamar: «Quina bellesa!». Perquè tenia davant seu la gran safata d'aigua blava; el far blanc, llunyà, auster, al centre; i a la dreta, fins on arribava la mirada, es perdien i s'esvaïen, en plecs baixos i suaus, les dunes, cobertes d'herbes silvestres ondulants, que semblaven allunyar-se sempre cap a algun país lunar, desconegut dels homes.⁵

Arribats a aquest punt, Mar ens presenta *Doble eclipse*, una obra amb pius davanters de cotxe que es mostren com si fossin petxines metàl·liques, vestigis endurits que evoquen formes marines. Sobre cada una s'acobla una peça de vidre bufat que conté pèl de ca: un blanc, un negre. La transparència del vidre conserva i exposa alhora aquest rastre íntim, mentre que el metall, pesat i tècnic, recorda un organisme fòssil arrencat del fons de la mar. Entre ambdós elements

5. Extracte de la novel·la *Al far*, de Virginia Woolf.

emergeix un joc de dualitats: llum i ombra, fragilitat i duresa, allò viu i allò mecànic. Com en un eclipsi doble, les dues peces orbiten simbòlicament l'una al voltant de l'altra. El contrast dels colors accentua la idea de dues forces complementàries que s'oculten i es revelen, i que transformen materials quotidians en un petit sistema poètic d'atracció i de misteri.

Des d'aquí, la llum continua guiant-nos per la superfície i ens mostra altres falses sirenes que apareixen sobre la superfície i que acompanyen restes de matèries que arrossega la mar. Textures acoblades, barreja de colors, mescla de restes per crear nous poemes.

Quan recorrem un dels costats d'aquesta sala, que és molt gran, es veu o s'intueix un *Fragmento de horizonte* que ens separa de la foscor. Anna Talens ens dibuixa, amb uns fils japonesos de làmina de plata meravellosos, una superfície abstracta i cinètica, el començament d'un teixit. Una tensió entre allò ideal i allò real que es percep en observar l'obra. No és només una intervenció visual; també és tàctil, i posa l'èmfasi en la lentitud, la cura, la dedicació i la tensió. Una mirada com un acte poètic. En traçar aquest horitzó de manera subtil i amb traços invisibles, ens convida a pensar i a habitar d'una altra manera molt més romàntica, que incorpora una reflexió sobre la memòria, el lloc i la llum. A un altre costat de la sala, i reflexionant sobre aquesta línia imaginària, es permet traçar allò impossible, un *Horizonte vertical*, que és el resultat de separar la trama de l'ordit d'un teixit de seda. Com a la sèrie *Horizontes*, en què tres paisatges es tradueixen en la superposició de trames horitzontals. Paisatges cinètics en els quals s'albira l'horitzó daurat. Aquest lloc on el cel es troba amb l'aigua.

I si has triat aquest itinerari, ara t'endinsaràs en la profunditat de la mar, on el far ja no ens il·lumina. Només el nostre pensament i els nostres ulls ben oberts ens descobreixen a poc a poc éssers, criatures, objectes i petites visions. Anna Talens ens mostra obres sobre fars, horitzons, mapes i naufragis que ens recorden que per damunt de la foscor hi ha la llum. Sobre antigues postals i cartes nàutiques dibuixa amb taques de pa d'or o amb línies de plata per reconstruir i unir llocs, com si fossin cicatrius temporals, i així fa del que brilla una metàfora de la cura i de l'instant. Són imatges romàntiques amb intervencions contemporànies, línies que empenyen cap a un horitzó imaginat. Inspirades en el poeta Friedrich von Schiller, evocuen un final feliç i daurat. Allò trencat es reconstrueix, l'horitzó es fa accessible. Un horitzó ideal que projectam amb la mirada, un lloc que combina esperança, ideal i memòria. Unes postals i unes teles que reposen al fons de la mar, potser perdudes en un naufragi i arrossegades cap al fons marí, o que algú va perdre mentre passejava per la vorera.

Com també perdudes i arrossegades cap al fons de la mar trobam peces de Mar Guerrero, com *Materia abisal*, que no aparegueren a la vorera, sinó que emergiren a la superfície erosionades pels moviments marins que les esculpeixen i que, amb el pas del temps, la mar ha convertit en belles criatures rescatades per l'artista. Aquestes càpsules translúcides evocuen organismes suspesos en un estat intermedi, criatures alhora familiars i indesxifrables, que sembla que es comuniquen entre si des d'un silenci abismal que en aquest espai fosc una peça sonora amb el mateix títol cerca activar.

Tota una fauna ens trobam en aquesta mar profunda, fosca i misteriosa: un *Pez abisal*, una petita *Red roja*, que Anna Talens transforma en éssers vius plens de llum, com petites instal·lacions amb intervencions subtils que requereixen una mirada pausada i que la retina va aclarint.

Amb perforacions diminutes, Anna escriu i dibuixa éssers marins, pops, anemones, eriçons, amb colors brillants sobre superfícies planes que, submergides i contemplades en la profunditat, ens recorden la riquesa dels fons marins i ens alerten sobre la seva preservació. Delicades i poètiques, algunes d'aquestes criatures es transformen a mesura que es passeja al seu voltant, com en una visió submarina. I, amb els canvis de llum en la profunditat, uns quants exploraran un nou territori que es descriurà sempre d'una manera màgica i misteriosa. Són testimonis de la tensió entre allò intangible i allò material.

Aguas cósmicas és el darrer dels tresors marins que trobam en aquest espai. Mar Guerrero ens situa en un lloc on l'ecosistema marí es relaciona amb l'observació astronòmica, i així estableix vincles entre ciència i ecologia. Elaborades amb plàstics procedents de la mar que l'artista

deposita sobre peces modelades en argila blanca a manera d'esferes i semiesferes, aquestes obres deixen el rastre d'alguns d'aquests residus a la seva superfície, que després digitalitza i imprimeix en 3D amb filament d'ostra, i que funcionen com a fòssils o com una mena d'arqueologies de futur, com diria Daniel Birnbaum.

Però aquesta mostra no pretén ser descoratjadora, sinó inspiradora i sensibilitzadora sobre un territori, la mar, que cal cuidar, observar, mimar i conèixer en profunditat. Així, es tanca el recorregut amb la peça de Mar Guerrero, *Donde nada lleva a nada*. Una peça de vídeo que comença a la mar, a l'aigua, i que també hi acaba. Introdueix un element estrany, una altra criatura, que activa un joc de percepcions i d'incerteses a través de la llum i el color, ja que barreja la imatge fotogràfica amb el motiu fotografiat. El no-res, en si mateix, no és així un espai buit, sinó que vibra amb possibilitats i manté el seu univers en moviment constant cap a fora o cap a dins, cap a una riba o cap a l'altra del territori en trànsit constant.

Entre la superfície i la profunditat, entre la claredat solar i la foscor abissal, es desplega un territori que no pertany a cap dels seus extrems, sinó al seu trànsit. Una experiència perceptiva i emocional, en què l'horitzó es converteix en metàfora d'allò inabastable i allò profund, en reflex de l'insondable. Territoris d'inaccessibilitat, de misteri, d'incertesa.

Dues terres que es miren sense arribar a tocar-se, però que entren en contacte en el lloc on es troben les aigües més fosques. Dues ribes que s'uneixen en l'infinit, en la línia de l'horitzó. Allà on esdevé allò desconegut, des de l'alegria de la riba fins a la por d'allò abissal. Ambdues artistes, des de perspectives diferents, aborden el territori no només com un espai físic, sinó com un espai carregat de memòria, de transformació i d'ambigüitat.

A través de les seves creacions, les obres de Mar Guerrero i d'Anna Talens ens conviden a repensar la mar no només com un espai físic, sinó com un territori expandit. Atreuen l'espectador perquè se submergesqui en aquesta superfície mutable i li proposen habitar l'espai de les dualitats: entre la presència i l'absència, la matèria residual i la llum daurada, allò construït i allò marí. Ens forcen a reconèixer una idea essencial: que tot el que és sòlid —una illa, un edifici o una estructura— només existeix com a excepció, definit, envoltat i fet visible per l'oceà mateix.

En aquest context, l'horitzó deixa de ser una línia llunyana i inabastable. Esdevé un principi de mirada, una geografia nova i un territori transitable que és, alhora, poètic, polític i ètic.

Referències

- Benedetti, M. *Inventario - I: Poesía, 1950-1985*. Madrid: Visor Libros, 2020.
Nietzsche, F. W. *Més enllà del bé i del mal*. Barcelona: Edicions 62, 2001.
Pessoa, F. *Llibre del desassossec*. Barcelona: Quaderns Crema, 2018.
Verne, J. *Vint mil llegües de viatge submarí*. Barcelona: Barcanova, 2014.
Woolf, V. *Al far*. Barcelona: La Temerària, 2022.
Woolf, V. *Les ones*. Barcelona: La Temerària, 2016.